

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI: NÚM. 143

SETMANARI MALLORQUÍ
Inca, 26 Desembre de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

ENTORN DE NADAL

FLOR DE PESSEBRE

Quan totes les flors són mortes, mortes de fred, en floreix damunt la neu una de blanca que per sí sola fa primavera. Els pastors que la coneixen li diuen lliri d'hivern:

«Flor de lliri, lliri,
flor de lliri blanc,
els ocells hi canten
la nit de Nadal.»

Els ocells hi canten i els pastors l'estimen, recordant en el lliri d'hivern que floreix damunt la neu, a Jesús nat de Maria Verge.

Com no hi ha blancor com la de la neu i el lliri, tampoc hi ha puresa com la de Maria, de la qual blancor enamorat el Verb ben amatent al món venia.

Quaranta segles d'esperar el Redemptor, a qui cridaven Patriarques i Profetes, no era poc esperar; mes fins que'l lliri va florir sobre la neu i el gel dels segles, no's desprengué del cel el Messies.

Messies vol dir «Enviat», i l'Enviat del cel no vingué a la terra fins que obirava altre cel en el si pusíssim de Maria.

Com la rosada s'estotja en la flor, rebé Maria al Verb en son claustre virginal com una perla divina, i al bell florir d'aquell lliri de neu, de son calze d'or Jesús neixia.

Neixia Jesús d'una flor, com havien predit les sagrades Escriptures al dir que floriria la vara de Jesè, i només a l'esclat d'aital blanca flor, apareixia tota la terra florida, com místicament ho canta nostra poble per Nadal:

«El desembre congelat
confús se retira;
abril de flors coronat
que als àngels admira.
Neix una divina flor
de celestial primor...»

I de tal manera ha vist nostre poble en el Neixament de Jesús tota una florida primavera, que segueix cantant:

«El mes de Maig ha florit,
sense ser encare,
un lliri blanc i polit
de fragància rara,
que per tot el món se sent
de llevant fins a ponent...»

Com, en efecte, el Neixament de Jesús és, avui com ahir, una festa tan alegrement celebrada arreu del món, que amb tot i escaure's al cor de l'hivern, sembla viscuda en un ambient primaveral de tanta animació i alegria, que no apar sinó sentir-se àdhuc en mig de gel d'escepticisme de nostres dies;

¡Jesús és nat, veniu, adorem-lo!

La festa de Nadal, amb neu a les muntanyes i gel a les valls, no té altre fredor que la que trobava Jesús entre els homes quan venia a la terra, i la que troba encara avui en aquells que, com els vilatans de Betlem, li neguem en son cor una estada; perquè'l Nadal cristià mai és fred. Té la tebior que trobava Jesús a l'establia i la que trobem també nosaltres als temples i pessebres i a l'escalf de nostres llars, aon ens apleguem per a celebrar-la, seguint aquell aforisme calalà que abans se cumplia més que no pas avui: *Per Nadal cada ovella a son corral*; en al sentit de què Nadal és la primera i la principal festa

major de les famílies cristiana.

Festa de records i cançons, de tradicions i llegendes, de somnis i sorpreses, d'ofrenes, felicitacions i enhorabones. Festa sobre tot dels nins, de les mares i dels avis que's senten tots infants davant del Jesuset del pessebre o a la vora del foc aon alternen rialles i corrandes amb les tradicionals neules i turrons i demés lleminadures.

Els que puguen avui, sobre tot en les grans ciutats, no sentiran tot l'encís que tenien abans aquestes festes que eren preparades i esperades amb deliri, perquè en nostres temps se va decristianitzant tot, i llevat de posar a la rifa, menjar-se el gall dindi i visitar algun pessebre escatursé, no és conegut per alguns car més Nadal, ni'l celebren d'altra manera, deixant de fruit així el goix que donaven aquelles expansions de casa, íntimes, alegres i piedoses ensems, que obrien tradició en cada família i fins en cada poble i que son avui motiu d'enyora, quan hi ha tanta afició a cercar els divertiments fora del clos de la llar sagrada. ¡Oh! ¿per què el deixem perdre el Nadal cristià amb els seus costums i alegries? ¡Tan bonic que era apendre cançon i fer pessebres, somniar estels, ocells i reis, sentir remor d'àngels i fressa de pastors! ¡Tan bonic que era adorar a l'Infant entre la palla seca que floria i no parar de cantar:

«La nit de Nadal
és nit d'alegria;
per el Rei dels cels
és la terra xica,
i ha nat peitó
dintre una establia.
Cantem i ballem,
hermosa María,
cantem i ballem.»

Ara el Nadal és desconegut.

M'Angel del Pessebre, pensívol anyoradís, vola perdut pels aires per no trobar tantost a les llars qui respongui a son cantic de: «Glòria a Déu a les altures, i pau a la terra als homes de bona voluntat».

MN. JOSEP CARDONA AGUT

SANT JOSEP

Amb la florida vara
Josep va caminant;
bé n'és més florideta
la que li va davant;
per veure'n la Poncella
los cels s'abaixaran.
Quan són a l'Establia,
Josep està cansat:
—Dormiu aquí a la vora,
que prou haveu vetllat.—
Lo somni que somnia
que el bon Jesús és nat;
al despertar del somni
se'l veu allí al costat;
quan veu que juga amb àngels
també s'hi és posat.

J. VERDAGER

A LA MORT D'EN MAURA

El *vir bonus dicendi peritus* que exigia Quintilià al orador, es complia en la persona de D. Antoni Maura, suara transpassat.

Dins la política el seu nom ompl el trist període post colonial d'Espanya. A davant ell, a l'entrar ell a les cambres es produïa un estat difús d'admiració com si irradiés la seva figura la dignitat i la helènica presència que tenia.

Allà al seu seient del Congrés, quan no governava, amb un posat elegant i negligent, fent voltar amb sa mà dreta el bastó, escoltava el diputat que discursetjava, moltes vegades en contra d'ell, potser amb arguments contundents, però una sola frase d'En Maura que interrompia era bastant per desconcertar l'orador i desviar el curs de son parlament.

En Maura tenia fama d'ésser enèrgic i potser l'únic retret que se li podrà fer serà la debilitat sovintejada de no haver volgut imposar sa opinió personal per evitar conflictes, de no establir perfecta equació entre sos propòsits i els fets de govern.

L'intenció fa el bé i el mal, deim, i llàstima fou p'En Maura que no es complís aquesta frase dins la vida política d'Espanya.

Intentà i se desteixinà per resoldre casi tots els problemes plantejats: defensa nacio-

nal, Marroc, administració local, autonomia i els innombrables impediments dels interessos creats es conjuraren en contra d'ell. Cap nom ha produït en temps nostre una tan gran efervescència, i lo que Mussolini feu a Itàlia comptant amb els fascistes i Primo de Rivera a Espanya amb l'exèrcit, també En Maura en l'època d'àlgid encrepament del «Maura si» i el «Maura no», hauria pogut assaltar el poder amb les forces que virtualment acabdiilava.

Uns admiren en Maura el polític, altres el lletrat, a mi deixau-me admirar en primer terme l'orador, darrer de son gènere, dels Castelar, dels Donoso Cortés. No basta lletgir còpies taquigràfiques dels discursos; calia sentir els matisos de sa veu i veure-lo gesticular; parlàs de que parlàs — l'assumpte era lo de menys — son gest era impecable i sa paraula tenia la fluïdesa de l'aigua que corr

Descansi en pau (que bé l'ha merescuda) l'home d'Estat nascut de preclara família mallorquina. Fou combatut com ningú ho fou, va rebre els impropis dels sanxopancistes i de sos adversaris polítics, però és que amb Heine podia dir: *Lladren; senyal que cavaleam.*

De el «Soller»

B FORTEZA.

Cronica d'Inca

Dia 13.— A Sant Francesc es fa la festa de la Inmaculada Concepció. El poble pren part amb el cant de la missa de *Angelis*. Canta les glòries marianes Mn. Francesc Garau. El vespre tengué lloc la conclusió amb un solemne exercici

—El mateix dia, a la Parròquia, torna haver hi festa de la Puríssima, costejada, com tots els anys, per la família Verd. (Can Ripoll). El sermó el digué Mn. Antoni Genestra.

Dia 19.— La fulleta mensual de la Tercera Orde demana un esforç més als devots de la esglèsia de Sant Francesc, envers les seves taulades. An aquest fi se destinarà a elles lo que produirà la colecta de la Missa del gall, o de Matines de Nadal.

Dia 20.— En la mateixa esglèsia s'acaben les coranthes dedicades a Nostra

Senyora de la Esperança que paga la família Enseñat. Tots els actes són estats molt solemnes, ocupant la trona el Rnt. P. Gabriel Moger, del convent d'Artà.

A la processó de la reserva presidien els germans Enseñat i son cunyat don Joan Alañar, el Rector de Costitx Mn. Gual i el Superior del convent, P. Sureda.

A la capella de Nostra Senyora de la Esperança se ha feta una messa nova de pedra viva, de Campanet. La pessa de damunt pesa 25 quintars i va sostenguda per cinc artístiques columnes de pedra màrbol gaspaiat. L'ha costejada la mateixa família Enseñat en memòria de la seva bona mare, al Cel sia. Naturalment, això, ara, demana un refaulo nou, si bé la figura de la Mare de Déu és insubstituïble per ser una obra d'art, antiga, de molt de valor que revela una beatitut excelsa.

— En les ordes que ha donades el Bisbe de Mallorca per les tempores del passat Advent, foren ordenats de prevere don Francesc Payeras Mulet i don Pere Josep Riusech Pujadas, els quals cantaràn sa primera missa per les presents festes de Nadal.

— Igualment, és estat ordenat de prevere en la mateixa tongada un soldat del Regiment d'Inca, d'Ervissa, don Joan Torres.

A tots los donam l'enhorabona, fent-la extensiva a sos pares.

— Mossèn Sebastià Garau i Planas, fill d'Inca, que fins ara és estat vicari *Incapite* de s'Arenal de Lluchmajor, a la Vicaria de nova creació.— El Felicitam.

Dia 25.—Pasqües de Nadal. El Cronista desitja, cordialment, a sos lletgidors i lletgidores, unes santes i alegres festes. Ja que no hem tret la grossa ni sa petita, al menys tenguem lo que val més que tot, la pau cristiana que anunciaren els àngels als pastors Belem.

La mort d'En Maura

La mort del fill ilustre de Mallorca, D. Antoni Maura Montaner, ha causat a Inca fonda impressió.

La primera sessió que celebrà la Comissió Permanent de l'Ajuntament, després de rebuda tal notícia, fou divendres, 18 del corrent, i a proposta de la Presidència, s'acordà:

a) Fer constar en acta el sentiment de la Corporació per la pèrdua de nostre il·lustre paisà, eminent estadista, incomparable orador i gran patriota.

b) Proposar a l'Ajuntament en plè, rotular un dels principals carrers de nostra ciutat amb el nom de D. Antoni Maura.

c) Comunicar aquests acorts, amb l'expressió del més sentit condol, a la família del difunt, glòria de Mallorca i de tot Espanya.

d) Correspondre a l'invitació de la Diputació provincial, assistint an els funerals que, costejats per aquella Corporació, s'havien de celebrar a la Seu de Palma.

Cumplint els esmentats acorts, el Batlle Sr. Pujadas dirigí una respetuosa comunicació a donya Costanza Gamazo, viuda de Maura, i convidà a tots els consejals per assistir an els funerals en sufragi de l'escels patrici.

Hi assistí una comissió composta del Sr. Batlle, dels finents de Batlle D. Miquel Mir i D. Pere Fornés, del regidor D. Joan Ramis i del Secretari susstitut D. Joan Estrany. També hi assistiren propietaris i industrials inquers, admiradors del finat

Dos funerals s'han celebrat a la Seu de Palma, en sufragi de l'ànima de D. Antoni Maura, costejats per l'Ajutament de la capital i per la Diputació respectivament.

Abmdós foren suntuosos molt concorreguts, figurant entre la concurrència, no sols les Autoritats i personalitats de Palma, sinó també els Batles i representacions dels Ajuntaments de casi tots els pobles de Mallorca.

Heu feim constar, per completar l'informació de la premsa palmesana

Estampes en paper de il·lustració de la Puríssima, de la Mare de Deu del Roser i de la Verge del Dolors, les trobaren, a preus econòmics a nostre establiment.

VENDRAN ELS SANTS REIS?

Els qui llegeixen els diaris hauràn vist les grans preparacions que se fan per la venguda dels Sants Reis. Cavalcata per aquí, colcada per allà, funcions escèniques per alladessà, fins nostre mossèn Bernat Salas, ha compots uns himnes per a cantar en aquestes festes reals. A Palma, Soller i a molts de pobles es destexinen per fer-los la cort, i a Inca, res, res,.. Diven si no vendràn! Pobres nins!

Però, no tengueu ansia, estimadets meus, que nosaltres, els de Ca Nostra, sabem de bona tinta que han de passar per Inca. Cabalment, han encarregat a nostra Llibreria moltitut de llibres, quaderns de pintura, pilotes i una partida de material de cultura que nos han de comprar, per regalar a tots els nins bons atlots i estudiosos.

EN DAVIU.

Propaganda

S'acosta Nadal i Capdany

Temps de renovar els llibres en tota casa, botiga i Industria que duguin una miqueta de Administració.

Quí vos servirà be
serà en la Llibreria del setmanari

CA-NOSTRA

en llibres, retxats de tot model, grosos, petits, medians, de moltes i poques fulles, en tota classe de preus, segons la pesa, però sempre econòmics.

Hi ha Dietaris de diferents classes, calendaris, blocs castellans i catalans i un vertader sortit de pleguetes

Ja ho sabeu: CARRER DE LA MURTA, a una casa que espera el picassó de l'endesrocament i és necessari buidar.

Amb censura eclesiàstica Zip. Durán.-Inca